

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ, ВОГНЕВОЇ ТА
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

СЛУЖБОВО-БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

27 листопада 2020 року

ОДЕСА
ОДУВС
2020

УДК 351.74:355.5
С49

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Службово-бойова підготовка як основа професійної
С49 діяльності поліцейських : матеріали круглого столу (м. Одеса,
27 листопада 2020 року). – Одеса : ОДУВС, 2020. – 194 с.

У збірнику представлені дослідження науково-педагогічних працівників, практичних працівників правоохоронних органів, ад'юнктів, слухачів, курсантів, студентів. Всіх їх об'єднує спільне бажання – удосконалити систему службово-бойової підготовки поліцейських різних підрозділів Національної поліції України.

Взаємний обмін думками буде плідним і сприятиме удосконаленню службово-бойової підготовки поліцейських, досягнення високого рівня професіоналізму у всіх сферах практичної діяльності.

УДК 351.74:355.5

© ОДУВС, 2020

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Плаксун Б.

курсант 3-го курсу
302 взводу ФПФППД

Науковий керівник:

Коломієць Ю.

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної, вогневої та фізичної

На мою думку професій підготовка кадрів для Національної поліції України потребує постійного вдосконалення. Це обумовлено низкою причин, серед яких: реформування правоохоронного

відомства, зміна концепції діяльності Національної поліції, застосування нових форм добору кандидатів на службу в поліцію, оптимізація структури та змісту службової підготовки поліцейських. Зазначене вимагає оновлення методичного забезпечення освітнього процесу. Аналіз специфіки службової діяльності підрозділів Національної поліції України дає підстави констатувати, що сучасний працівник повинен володіти не лише знаннями законодавчого блоку, а й розвиненими фізичними якостями та сформованими вміннями і навичками застосування поліцейських заходів примусу. У закладах вищої освіти Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) України формування такого правоохоронця покладено на спеціальну фізичну підготовку, яка є навчальною дисципліною, у практичних підрозділах – на фізичну підготовку, яка є складовою системи службової підготовки поліцейських. У навчальному посібнику систематизовано та подано вимоги чинних нормативних документів, які регламентують організацію та проведення занять із фізичної підготовки в підрозділах Національної поліції України; у доступній формі надано основи методики розвитку та вдосконалення фізичних якостей, формування рухових умінь і навичок застосування заходів фізичного впливу. Значна частина матеріалу присвячена методиці вивчення прийомів самозахисту з урахуванням правових підстав їх застосування. Автори, використовуючи системний підхід, структурували навчальний матеріал, подавши його окремими розділами. Вдалим рішенням є перелік питань для самоконтролю в кінці кожного розділу. Пропонований не надає вичерпні відповіді стосовно всіх напрямів фізичної підготовки працівників Національної поліції України. Втім, автори сподіваються, що поданий матеріал буде корисним і стане в нагоді викладачам закладів вищої освіти МВС України, інструкторам і працівникам відділів професійного навчання підрозділів Національної поліції України та поліцейським, які самостійно працюють над підвищенням рівня особистої фізичної підготовленості.

Мета й завдання фізичної підготовки поліцейських Мета фізичної підготовки поліцейських – збереження здоров'я, творчої та трудової активності, забезпечення належного рівня фізичної готовності та всебічний розвиток фізичних якостей, набуття теоретичних знань, формування спеціально-прикладних та життєво важливих умінь і навичок, необхідних для виконання оперативно-

службових завдань. Завдання фізичної підготовки висвітлюють і конкретизують її мету. При цьому кожне завдання передбачає відповідну частину цільової настанови. Під час формулювання завдань враховуються специфічні функції фізичної підготовки, конкретні вимоги до фізичного стану поліцейського та низка інших умови. Під час фізичної підготовки працівників Національної поліції України вирішуються загальні та спеціальні завдання. 12 Загальні завдання:

- формування гармонійно розвиненої особи;
- збереження та зміцнення здоров'я, загартовування організму;
- підвищення рівня загальної працездатності;
- оптимізація фізичного та психічного стану;
- виховання звички до регулярних занять фізичними вправами та здатності до перенесення великих фізичних навантажень;
- усунення недоліків фізичної підготовленості та цілеспрямований розвиток окремих фізичних якостей;
- корекція особливостей будови тіла (об'єму м'язів, ваги тіла, осанки тощо);
- виховання сміливості, рішучості, ініціативності, наполегливості, самостійності, впевненості у своїх силах, психічної стійкості;
- залучення працівників до регулярних занять фізичною підготовкою та спортом, удосконалення спортивної майстерності;
- упровадження та вдосконалення різноманітних форм занять фізичними вправами під час праці, навчання та відпочинку;
- опанування теоретичними знаннями та практичними вміннями самоконтролю за станом здоров'я в процесі групових та самостійних занять фізичними вправами. Спеціальні завдання:
- формування спеціальних знань, вмінь і навичок застосування заходів фізичного впливу, прийомів самозахисту та рукопашного бою, обеззброєння та затримання осіб, що загрожують публічному правопорядку, особистій безпеці громадян та поліцейських;
- забезпечення особистої безпеки працівників НП під час виконання службових обов'язків;
- формування навичок долаття природних і штучних перешкод, пересування у різних умовах оперативно-службової діяльності;
- формування вмінь виконання спеціальних вправ;

- формування та вдосконалення професійно важливих фізичних якостей (силової та швидкісної витривалості, швидкості реагування, спритності тощо);

- формування професійно важливих психічних якостей (психічної стійкості; концентрації та переключення уваги, швидкості оперативного мислення, точності ймовірного прогнозування тощо);

- забезпечення професійної працездатності та надійності організму (досягнення високого рівня функціонування систем і органів, які отримують найбільше навантаження під час службової діяльності);

- підвищення витривалості організму працівника до дій у несприятливих умовах професійної діяльності (за умов високої та низької температури зовнішнього середовища, високогір'я, під час тривалого перебування у приміщенні, автомобілі, літаку, засобах індивідуального захисту, в умовах служби в нічний час, роботі з представниками специфічного середовища – правопорушниками тощо);

- формування професійних рис характеру: сміливості, рішучості, витриманості, впевненості у власних силах тощо.

Фізична підготовка працівників НП організовується та проводиться впродовж усього періоду навчання та здійснюється в таких формах: навчальні та поза навчальні заняття. Навчальні заняття (теоретичні та практичні) – основна форма підготовки поліцейських до виконання оперативно-службових завдань, пов'язаних із силовим затриманням правопорушника (злочинця). Планові навчальні заняття з фізичної підготовки проводяться з особовим складом у службовий час. Їх зміст визначається метою, завданнями, обсягом навчального матеріалу з урахуванням категорій та вікових груп поліцейських. Навчальні заняття з фізичної підготовки поділяються на теоретичні і практичні. Теоретичні – здійснюється у формі лекцій, семінарських занять, консультацій та надання теоретичних відомостей під час практичних занять. Лекції складають основу теоретичної підготовки і викладаються за темами, передбаченими програмою. Мета лекцій – надати систематизовані основи наукових знань з фізичної підготовки, висвітлити стан і перспективи її розвитку, зосередити увагу на найбільш складних та ключових питаннях. Семінари проводяться з основних і найбільш складних питань навчальної програми з метою закріплення теоретичних знань, набутих на лекціях і під час самостійної роботи.

Основною формою навчальних занять із фізичної підготовки – є практичні заняття. Практичні заняття можуть бути комплексної або вибіркової спрямованості. На заняттях вибіркової спрямованості вирішуються навчальні завдання у межах одного розділу чи теми, комплексної – завдання з різних тем та розділів програми. Практичні заняття з фізичної підготовки проводяться як у спортивних залах, обладнаних інвентарем та спеціальними тренажерами, так і на відкритих майданчиках, смугах перешкод, а також в умовах, що моделюють типові та екстремальні ситуації оперативно-службової діяльності поліцейських. Поза навчальні заняття (додаткові форми фізичної підготовки): самостійні заняття (індивідуальні чи групові) проводяться під методичним керівництвом викладачів (інструкторів), і передбачає ранкову фізичну зарядку, фізичні тренування під час самопідготовки, фізкультурні паузи, тренування перед заступанням на службу, тренування у спортивних секціях, участь у масових оздоровчих, фізкультурних та спортивних заходах, змаганнях із професійно-прикладних та інших видів спорту. Поза навчальні заняття є важливою запорукою нормального фізичного розвитку поліцейського, обов'язковою умовою виховання пріоритетних орієнтацій на зміцнення здоров'я і мотиваційним стимулом до регулярних самостійних занять фізичними вправами. Використання різних форм фізичної підготовки працівників НП створює умови для забезпечення науково обгрунтованого обсягу активної рухової діяльності, необхідного для нормального функціонування організму людини (7-10 год. на тиждень). 14 Самостійні заняття з фізичної підготовки проводяться в обсязі навчальної програми у поза навчальний час (години самопідготовки) індивідуально чи у складі навчальної групи, а також у самостійних спортивних секціях під керівництвом викладачів (інструкторів). Ранкова фізична зарядка спрямована на зміцнення здоров'я та загартування організму, збереження фізичної та розумової працездатності, підвищення рівня фізичної підготовленості.

Тренування перед заступанням на службу проводиться з працівниками НП, курсантами та слухачами, які заступають на службу по охороні публічного порядку, а також готуються до участі в навчаннях і відпрацюванні спеціальних операцій, під час інструктажів добових нарядів. Мета тренувань – закріплення навичок застосування прийомів самозахисту, володіння гумовим (пластиковим) кийком, швидкісного приготування до стрільби тощо.

Навчально-тренувальні заняття у спортивних секціях із професійно-прикладних та інших видів спорту проводяться з метою підвищення спортивної майстерності на основі різнобічної фізичної підготовки і набуття необхідних професійно-прикладних знань, умінь та навичок. Масові оздоровчі, фізкультурні та спортивні заходи мають велике виховне значення і є ефективним засобом організації здорового дозвілля. Вони є складовою фізичної підготовки та проводяться у вільний від навчальних занять час, у вихідні та святкові дні. Питання для самоконтролю 1. Поняття службової підготовки працівників Національної поліції України. 2. Система та зміст фізичної підготовки працівників Національної поліції України. 3. Категорії та вікові групи для організації занять із фізичної підготовки. 4. Мета та загальні завдання фізичної підготовки поліцейських. 5. Спеціальні завдання фізичної підготовки. 6. Форми організації занять фізичною підготовкою. 7. Види навчальних занять з фізичної підготовки.

Я вважаю професійна підготовка кадрів для Національної поліції України потребує постійного вдосконалення. Це обумовлено низкою причин, серед яких: реформування правоохоронного відомства, зміна концепції діяльності Національної поліції, застосування нових форм добору кандидатів на службу в поліцію, оптимізація структури та змісту службової підготовки поліцейських. Зазначене вимагає оновлення методичного забезпечення освітнього процесу. Аналіз специфіки службової діяльності підрозділів Національної поліції України дає підстави констатувати, що сучасний працівник повинен володіти не лише знаннями законодавчого блоку, а й розвиненими фізичними якостями та сформованими вміннями і навичками застосування поліцейських заходів примусу. У закладах вищої освіти Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) України формування такого правоохоронця покладено на спеціальну фізичну підготовку, яка є навчальною дисципліною, у практичних підрозділах – на фізичну підготовку, яка є складовою системи службової підготовки поліцейських. У навчальному посібнику систематизовано та подано вимоги чинних нормативних документів, які регламентують організацію та проведення занять із фізичної підготовки в підрозділах Національної поліції України; у доступній формі надано основи методики розвитку та вдосконалення фізичних якостей, формування рухових умінь і навичок застосування заходів фізичного впливу.

Значна частина матеріалу присвячена методиці вивчення прийомів самозахисту з урахуванням правових підстав їх застосування. Автори, використовуючи системний підхід, структурували навчальний матеріал, подавши його окремими розділами. Вдалим рішенням є перелік питань для самоконтролю в кінці кожного розділу. Пропонований навчальний посібник не надає вичерпні відповіді стосовно всіх напрямів фізичної підготовки працівників Національної поліції України. Втім, автори сподіваються, що даний матеріал буде корисним і стане в нагоді викладачам закладів вищої освіти МВС України, інструкторам і працівникам відділів професійного навчання підрозділів Національної поліції України та поліцейським, як і самостійно працюють над підвищенням рівня особистої фізичної підготовленості.

Література

1. Ануфрієв М. І., Бутов С. Є., Гіда О. Ф., Решко С. М. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ : навч. посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2003. 336 с.
2. Бальсевич В. К., Запорожанов В. А. Физическая активность человека. К.: Здоров'я, 1987. 226 с.
3. Берштейн Н. А. О ловкости и её развитии. М.: Физкультура и спорт, 1996. 288 с.
4. Бондаренко В. Особливості програм первинної професійної. Молодіжний науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2017. Вип. 25. С. 43-49. (Серія «Фізичне виховання і спорт»).
5. Бондаренко В. В. Теоретичні знання як складова підготовленості працівників міліції до ефективної діяльності в умовах протистояння із супротивником, озброєним холодною зброєю. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 2014. Вип. 9 (50) 14. С. 24-28. (Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»).

Мох Т. П., Мукоїда Р. В. Адміністративно-правовий статус Національної гвардії України під час виконання службово-бойових завдань.....	108
Мох Т. П., Весельська М. В. Ризики поліцейського під час прийняття рішення використання вогнепальної зброї.....	120
Наточій А., Кузьменко М. Оперативно-розшукове забезпечення протидії контрабанді в Україні.....	122
Наточій А., Радельчук К. Оптимізація вогневої підготовки.....	126
Наточій А., Трофимченко М. Проблемні питання та пропозиції щодо вдосконалення системи навчання курсантів з вогневої підготовки з урахуванням досвіду АТО.....	128
Новікова А. Д. Використання автомобільного тренажеру під час проведення практичних занять з вогневої підготовки.....	130
Норець Л. Є. Службове озброєння Національної поліції України...	132
Носкова Т. І. Фізична підготовка це цілеспрямований процес оволодіння знаннями.....	135
Плаксун Б. Фізична підготовка поліцейських.....	136
Поліщук Д. Значення фізичної підготовки в службовій діяльності поліцейських.....	143
Половинка Л. М. Практичне значення фізичної підготовки правоохоронця під час виконання службових обов'язків.....	145
Починок Ю. О. Практичних занять із спеціальної фізичної підготовки.....	148
Проскурня Є. Є., Ком'яга А. В. Підвищення функціональних можливостей організму слухачів закладів вищої освіти МВС України засобами гірського фітнесу в умовах карантину.....	152
Савенко Д. О. Особливості фізичної підготовки працівників поліції.....	156
Савченко М. С. Вогнева підготовка складова професійної підготовки поліцейського.....	161
Соловей І. Ю. Важливість вогневої підготовки у діяльності поліції.....	164
Стоянова В. О., Геращенко О. С. Тактика одягання поліцейськими кайданків на затриманих.....	167
Ташматов В. А. Перевірка документів особи, як один із превентивних поліцейських заходів.....	169
Тимофєєв В. П., Хитрук Р. О. Санітарно-епідемічна ситуація, як виклик для Національної поліції.....	172